

Енно Шмідт (Enno Schmidt) (1958), художник з Франкфурта-на-Майні, є співзасновником, підприємства Економіка та Мистецтво, та багато років був його членом – крім того, є членом фонду майбутнього соціального життя, Social Sculpture Research Unit в університеті Oxford Brookes і позаштатний викладачем міжфакультативного підприємницького інституту в університеті Карлсруе.

Даниель Хені (Daniel Häni) (1966) підприємець і Людина мистецтва, співзасновник і член керівництва підприємства „unternehmen mitte“ в Базелі. Великий культурний дім і кав'ярня в колишньому приміщенні штаб-квартири швейцарського народного банку в центрі міста.

НОВИЙ КОЛІР ПРАЦІ

Карл Маркс давно помер, Роза Люксембург також вмерла..., але колір праці залишився незмінним, він, як і завжди, - червоний. Не викликає сумнівів той факт, що під червоним прапором класової боротьби відбулось більшість подій у ХХ сторіччі. Ще Поль Лафарг (Paul Lafargue), відомий своїми інтригами зять Карла Маркса, говорив: „Якби праця була чимось добрим і піднесеним, то багатії не доручали б її робити бідним”. Таким було поняття „праця” у ХІХ сторіччі, залишаючись таким же самим і у ХХ столітті. За це поняття продовжують чіплятися ліві, профспілки; воно викликає відчуття якогось недоліку, і в той же час породжує думки про свою особисту перевагу. Таке тлумачення „праці” залишається вже в минулому, і хто відстоює його, той тісно з ним пов'язаний. Що ж це таке, новий колір праці?

Праця не є еквівалентною до засобів, отриманих за неї.

Соціальна безпека, інтеграція через засоби, отримані від роботи, право на отримання доходу, зумовлене „правом на працю” – такимим були етапи емансипації. Але, спрощуючи поняття „право на труд дає засоби для існування”, цей термін перетворився на „примусову працю”, на роботу там, де ніхто більше вже не працює, на програми зайнятості, на дискримінацію. Забороні на працю для безробітних протистоять власники робочих місць з допомогою „внутрішнього звільнення”. Погано, коли відбувається боротьба інституцій за виживання і коли їхні мотиви спрямовані проти нової орієнтації.

Є стільки роботи, скільки є людей. І лише червоної роботи, яка дає засоби для існування, стає менше. У такому розумінні „червона” означає: необхідність дотримуватись старих поглядів, погоджуватись на примусову працю, на несправедливість, навіть, якщо робота розподіляється справедливо. Новий колір – це можливість виконання роботи за бажанням. Сутністю праці стає творча складова. Це може виявлятися як у дрібницях, так і в серйозних вимірах, або навіть у інших формах.

Серп і молот

Червона класова боротьба – це анахронізм. Серп і молот символізують сільське господарство і промисловість. Пафос цього поняття – це праця „у поті чола”. Машини та оптимізовані технологічні процеси відібрали в нас багато із цього. Але екологічне і безпечне у довгостроковій перспективі сільське господарство фокусує свою увагу на розумінні процесів та їх наслідків. „Підкоріть землю собі” - сміливий переклад біблійного вислову Лютером. „Візьміть собі землю” - так звучить більш точна інтерпретація, візьміть її собі. Промислове сільське господарство призводить, наприклад, до непоправних збитків для землі, рослин, тварин і людини. Хто хоче бачити, той бачить: виникають нові напрямки діяльності, які не завжди обов'язково мають фінансуватися виключно за рахунок і безпосередньо від продажу продукції.

У полоні достатку: повна зайнятість – це утопія.

Фактично, ми живемо в умовах надлишку товарів і вільних виробничих потужностей. Товарів є достатньо для кожного, але отримує їх не кожний. З кожним днем ідея повної зайнятості стає все більш утопічною. Робітники і роботодавці, їхні спілки і представники інтересів об'єдналися для досягнення спільної мети. Ті та інші обіцяють досягти повної зайнятості за рахунок росту. Хто не вбачає у цьому червоного кольору, той, напевне, дальтонік.

Кожен бажає працювати, кожному потрібні засоби для існування.

І тут на перше місце виходить одна ідея: запровадження безумовного основного доходу для кожної людини і стягнення податків з витрат замість стягнення податків з роботи. Це відбувається тому, що праця стає потребою. А це, в свою чергу, можливо завдяки основному доходу. Дохід припиняє бути нагородою, а стає безумовною необхідністю.

Багато роботи!

„Повна зайнятість для отримання засобів для існування” залишилась позаду. В той же час – роботи більше, ніж потрібно. Але вона вже іншого кольору, нового: людина працює тому, що бачить у цьому сенс. Ця робота менше орієнтована на виробництво продукції, вона не обов'язково або опосередковано пов'язана із грошовою винагородою; але незважаючи на це, вона не стає менш цінною. Вона більше орієнтована як на індивідуальні здібності, так і на індивідуальні потреби.

Якщо підсумувати сказане, то виходить ось що: усе те, чого не можуть робити машини, а може лише людина, - це нова робота. Вона стає кращою не завдяки зменшенню витрат, а завдяки збільшенню їх. Наприклад, у сім'ї, у сільському господарстві, екології, охороні здоров'я, школі, освіті, у наукових розробках і дослідженнях, у сфері культури, мистецтві, відпочинку, у ініціативах і проектах і, не в останню чергу, - у розвитку особистості... і у тисяча і одній – Вашій сфері діяльності.

Уявіть собі, що звичайного робочого дня Ви можете робити все, що Ви вважаєте доцільним.

До 1 травня 2007 року

Енно Шмідт і Даніель Хені

www.initiative-grundeinkommen.ch